

Visie Klankbordgroep Oost-Gorinchem op de verkeersinrichting van de Waaldijk

Voor het dijktraject Gorinchem - Waardenburg zijn verbetermaatregelen nodig om nu én in de toekomst aan de veiligheidsnorm te voldoen. In 2017 is dit project door Waterschap Rivierenland gegund aan een combinatie handelend onder De Graaf Reinaldalliantie.

De plannen zijn inmiddels in een vergevorderd stadium. De klankbordgroep Oost-Gorinchem heeft in dat kader diverse keren met de Alliantie en met ambtenaren van de gemeente Gorinchem gesproken over de inrichting van het weggedeelte.

We staan volledig achter het gekozen concept 'Gastvrije Waaldijk' waarbij de auto te gast is. Maar we vinden dat dit concept in de huidige weginrichting en uitstraling niet tot zijn recht komt. Daardoor voelen automobilisten en motoren zich geen gast maar eigenaar en kunnen onveilige situaties ontstaan. Ook laat de participatie te wensen over. Hieronder lichten we dit toe.

<https://www.waterschaprivierenland.nl/dijk-tussen-gorinchem-en-nijmegen-wordt-gastvrije-waaldijk>

Weginrichting

De dijk die loopt van Waardenburg tot de vesting van Gorinchem, kent volgens ons vele verschillende gebruiksvormen. Zo zijn er delen die voornamelijk worden gebruikt om van punt A naar B te reizen en andere delen worden meer recreatief gebruikt.

Om de kenmerken van het Gorinchems dijkgedeelte te illustreren, kijken we eerst naar een paar dichtbijgelegen dijkvakken van het Gelderse gedeelte.

Het stuk bij de pont naar Brakel is een stuk weg waar de auto de overhand heeft.

Het stuk tussen de Zeiving in Vuren en de kern Vuren is een ontsluitingsweg die vooral door de daar gevestigde industrie wordt gebruikt. Hier is dan ook relatief veel vrachtverkeer.

Het gedeelte rond het Fort bij Vuren kan gezien worden als een recreatiegebied. Hier hebben voetgangers, zeker op mooie dagen, de overhand.

Het Gorinchems dijkgedeelte begint bij het Fort bij Vuren. Het stuk dijk tussen het Fort en Gorinchem is, zeker op mooie dagen, vooral een recreatief gebied nabij de stedelijke omgeving van Gorinchem. Op dit gedeelte van de dijk komen ook meerdere voetpaden uit.

Naarmate je dichter bij Gorinchem komt neemt de bevolkingsdichtheid en ook het gebruik van de dijk toe, met name voor recreatieve doeleinden.

Toch wordt de weg geconstrueerd volgens het "Gelderse model" (zie ook bovenstaande figuur en link). Dit model kenmerkt zich als gewone asfaltweg met aan weerszijde betonstroken. Aan de binnenzijde wordt dat grasbeton.

De klankbordgroep Oost-Gorinchem maakt zich zorgen over de veiligheid op de verschillende stukken van de dijk waar het recreatieve gebruik de overhand heeft. Mede uit naam van de bewoners van onze wijk, die veel van de recreatiemogelijkheden van deze dijk genieten, vragen we om aanvullende maatregelen op plaatsen waar dat uit oogpunt van veiligheid noodzakelijk is.

Onze mening is dat vooral aandacht moet worden besteed aan de visuele uitstraling van de weg.

Als we kijken naar bestaande wegen, waar de auto te gast is, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, dan ziet de weg eruit als een fietspad. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van rood asfalt, maar ook door fietsers een zeer brede fietsstrook te geven. Ook zien we het gebruik van klinkers in het midden van de weg of juist een betonstrook in het midden en twee brede rode asfalt stroken aan weerszijden. Slechts dan zien automobilisten en motorrijders, over de volle lengte, dat ze te gast zijn. Op de foto's hieronder ziet u daar wat voorbeelden van.

Met het Gelderse model lopen we het risico dat fietsers door automobilisten gedwongen worden om op de (gras)betonstrook te gaan fietsen. Zeker bij de toepassing van grasbeton is het risico dat fietsers hun fiets niet recht kunnen houden en er ongelukken gebeuren.

Dit is ook niet te doen voor mensen met bijvoorbeeld een kinder- of wandelwagen, gehandicapten, bijvoorbeeld mensen in een rolstoel of scootmobiel.

De gemeente Gorinchem heeft tot nu toe aangegeven in te stemmen met de keuzes die zijn gemaakt, met uitzondering van het dijkgedeelte tussen de Vestingweg en het centrum van Gorinchem. Op dit stuk wil de gemeente wel een aangepaste indeling omdat dit een ontsluitingsweg is. Hier wil men wel afwijken van het Gelderse model.

Wij zijn als klankbordgroep dan ook van mening dat voor het gedeelte tussen het Fort bij Vuren en de Vestingweg in Gorinchem de dijk een aanblik moet krijgen dat duidelijk toont dat de auto te gast is zodat deze zich automatisch aanpast.

Als het aan ons ligt worden ook motoren in het seizoen in de weekenden en doordeweeks na 16:00 uur verboden op de dijk.

In verschillende gesprekken, hebben wij de gemeente Gorinchem nog niet kunnen overtuigen. Het gekozen Gelderse model en de aanblik van de weg worden verdedigd, men ziet geen reden om hier

voor het Gorinchems gedeelte van de dijk af te wijken. Weliswaar zijn we gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat we dezelfde zorgen delen en dat we beiden naar oplossingen zoeken, maar dat onze ideeën daarover uiteen lopen.

Zo wordt, om ongewenst verkeersgedrag te ontmoedigen, in het overleg tussen de Alliantie en de gemeente gedacht aan snelheid remmende maatregelen, zoals verkeersplateaus en wordt er gezocht naar maatwerk voor de plaatsen waar woningen erg dicht op de dijk staan.

Er wordt niet gedacht aan de uitstraling, de aanblik, waardoor de automobilist zich niet als gast maar als eigenaar van de weg zal gedragen.

Participatie

Een tweede onderwerp waar we aandacht voor vragen is de participatie. De direct betrokkenen, aanwonenden worden gehoord en kunnen participeren.

<https://www.waterschaprivierenland.nl/welke-vormen-van-participatie-zijn-er-en-welke-vorm-kiest-het-waterschap-voor-dit-project/>

Wij zijn echter van mening dat de dijk, zeker van Gorinchem tot het Fort bij Vuren, voor alle inwoners van Gorinchem en met name voor de bewoners van Gorinchem-oost een recreatiegebied is. Dat betekent dat er, verschillende vormen van recreatie mogelijk moeten zijn en dat dit dijkgedeelte veilig moet zijn voor alle gebruikers.

Wij zouden graag zien dat de participatie breder wordt getrokken en dat ook de gebruikers, in het bijzonder alle inwoners van de gemeente, betrokken worden bij de plannen en dat zij kunnen participeren.

Begrijpelijkerwijs was het participatieproces van de Alliantie in de eerste instantie gericht op de aanwonenden van de dijk. Voor hen speelt naast overlast van het verkeer, ook de blijvende bereikbaarheid van de woning. Gegeven de eerder beschreven functies van de dijk, denken wij dat de insteek van de participatie echter breder had moeten zijn dan alleen de belangen van de directe dijkbewoners. Bovendien denken wij dat de verkeerskundige inzichten van deze, inmiddels 5 jaar oude, plannen gedateerd zijn.

Het fietsverkeer in het algemeen groeit enorm, evenals de diversiteit aan type fietsen en andere langzaam verkeer. Daardoor zijn er in Nederland veel experimenten met een betere weginrichting voor “de auto te gast”. Wij zijn dan ook van mening dat het nodig is het debat over de verkeersinrichting van de dijk alsnog opnieuw te voeren voor het dijkdeel in de gemeente Gorinchem.

Wij -en naar onze stellige indruk ook diverse politici- zijn nu 5 jaar aan het lijntje gehouden met de mededeling dat “het voor deze inbreng nog te vroeg was en dat er met de bewoners een uitstekend participatieproces werd doorlopen”.

Inmiddels is het nu bijna te laat om aan onze wensen tegemoet te komen. Schijnbaar staan we nu voor een voldongen situatie.

Wij denken echter dat de gemeente als verantwoordelijke voor de wegen op het eigen grondgebied nog steeds aan zet is, ook al lijkt het inmiddels 5 minuten voor 12.

Er is echter nog voldoende tijd om de uitstraling, de aanblik van de weg nog te veranderen, er wordt op dit moment immers ook nog gedacht over de verkeer remmende maatregelen.

Samenvattend

De huidige plannen voor de inrichting van de Waaldijk tussen Gorinchem en het Fort bij Vuren zijn nog steeds primair gericht op het gebruik van de auto en zijn niet veilig genoeg voor het langzame recreatieve verkeer.

Op een 'Gastvrije Waaldijk' mogen wandelaars, fietsers, rollerskaters, gehandicapten niet door automobilisten gedwongen worden uit te wijken naar gevaarlijke (gras)betonstroken. Dit voorkomen we niet met plateau's en andere snelheid remmende maatregelen. Dit bereiken we door een beter wegontwerp, de aanblik van de weg voor juist die stukken van de dijk, te veranderen.

In een afzonderlijke Discussienotitie zijn daarvan diverse illustraties gegeven.

Tevens vinden wij dat de participatie breder moet dan dat deze op dit moment is. Ook gebruikers van de dijk moeten mee kunnen praten. Als Klankbordgroep willen we daar graag aan bijdragen, zoals we inmiddels al 5 jaar doen.

Is het dan nu te laat om dit toch nog op te pakken? Wij denken van niet!

Het werk aan de dijk moet nog beginnen en de gemeente heeft te allen tijde de mogelijkheid of misschien wel de plicht om de weg, op haar eigen grondgebied, zodanig in te richten dat de veiligheid zo veel mogelijk gegarandeerd wordt.

Ook is er nog tijd en ruimte om eventuele budgettaire gevolgen af te dekken. Verkeersveiligheid en goede gebruiksvoorwaarden passend bij deze tijd, zijn voor ons dé "meekoppelkansen" bij uitstek van het thans lopende dijkversterkingsproject.

Het is nu aan de politiek om te laten zien hoeveel hen dat waard is. Dat kan binnenkort bij het vaststellen van de Perspectievennota en/of de begroting voor 2022.

Wij vragen u daarom dringend om het huidige concept-plan voor de weginrichting terug te verwijzen naar de teken- en overlegtafel.

Klankbordgroep Oost-Gorinchem

kgb@oostgorcum.nl